

നിർദ്ദേശിച്ചത്. ഡോ.കെ.രാമചന്ദ്രൻ നായർ ആദ്യത്തെ യുവകവികളെ സഹായിച്ചുകൊണ്ട് ശിൽപ്പശാലയിൽ സന്നിഹിതനായിരുന്നു. ഡോ. പുതുശ്ശേരി രാമചന്ദ്രൻ ശിൽപ്പശാലയുടെ സംയോജകനായി കവികൾക്ക് ആതിഥ്യം ആചരിച്ചു. തർജ്ജമയ്ക്കുള്ള കവിതാസമാഹാരം തെരഞ്ഞെടുത്തതും ഡോ. പുതുശ്ശേരിയാണ്. ഒ.എൻ.വി. കുറുപ്പ്, നിലമ്പേരൂർ മധുസൂദനൻ നായർ, പി. നാരായണക്കുറുപ്പ്, കിളിമാനൂർ രമാകാന്തൻ, തകഴി ശങ്കരനാരായണൻ, അൻവർ, എസ്. രാജശേഖരൻ, കെ.എസ്. രവികുമാർ, വിനയകുമാർ, എസ്.എസ്. ശ്രീകുമാർ, ജയചന്ദ്രൻ, ഡോ. അയ്യപ്പപ്പണിക്കർ, ഡോ. പുതുശ്ശേരി രാമചന്ദ്രൻ എന്നിവർ കവിതകൾ പങ്കിട്ടെടുത്തു. വിവർത്തനമാരംഭിച്ചു. ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയുടെ ചോരയും കണ്ണീരുമായ കവിതകൾ കണ്ണീരുപോലെ നേർത്തമലയാളത്തിലേക്ക് അൻവർ എന്നൊന്നായി വിവർത്തനം ചെയ്തവ തരിപ്പിച്ചു.

ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിൽ കഴിയാനാകാതെ അമേരിക്കൻ യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ ഇംഗ്ലീഷ് പ്രൊഫസറായി ജോലിനോക്കിക്കൊണ്ട് ആഫ്രിക്കൻ നാഷണൽ കോൺഗ്രസ്സിനുവേണ്ടി പണിയെടുക്കുന്ന ഡെന്നീസ് ബ്രൂട്ടസ്സിന്റെ കവിതകൾ അയ്യപ്പപ്പണിക്കരും ഒ.എൻ.വിയും പങ്കിട്ടെടുത്തു. "കോൺക്വിറ്റിൽ നിന്നും മഴക്കാലം ഇറ്റിറ്റു വീഴുന്നു." എന്ന കവിതയും "ഈ ഭൂമിയിൽ എന്റെയിടത്തിൽ എന്ന കവിതയും ഒ.എൻ.വി. വിവർത്തനം ചെയ്തവ തരിപ്പിച്ചു. "മരിച്ച ഒരാൾക്കിടക്കാരനുവേണ്ടി", "പ്രവാസിയാണു ഞാൻ", "വീണ്ടും മുഴങ്ങുന്ന ശബ്ദം", എന്ന മൂന്നു കവിതകൾ അയ്യപ്പപ്പണിക്കർ തർജ്ജമ ചെയ്തുവായിച്ചു. ഗോസിറ്റ് ഡിലേ എന്ന മറ്റൊരു പ്രമുഖകവിയിുടെ New Age എന്ന കവിത (പുതുയുഗം)യാണ് പി. നാരായണക്കുറുപ്പ് ആദ്യം വിവർത്തനം ചെയ്തത്. എ.എൻ.സി. കുമാരലോ കള്ളപ്പേരിലെഴുതുന്ന ഗരില്ലാ സൈന്യാധിപന്റെ Red our colour എന്ന കവിത കിളിമാനൂർ രമാകാന്തൻ "ചുവപ്പു നമ്മുടെ നിറം" എന്നപേരിൽ മൊഴിമാറ്റം നടത്തി. കാലിഫോർണിയ യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ ഇംഗ്ലീഷ് പ്രൊഫസറായി ജോലിചെയ്യുന്ന മസിസിക്യുനേറെ എന്ന മുതിർന്ന കവിയുടെ This Day (ഈ ദിവസം) നിലമ്പേരൂർ മധുസൂദനൻ നായർ പാടിക്കേൾപ്പിച്ചു. ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിൽ കണ്ടാലുടൻ വെടിവയ്ക്കാൻ കൽപ്പനയുള്ള സിറോട്ടേയുടെ കവിത "തെരുവിലെ എന്റെ സഹോദരന്മാരോട്"—അൻവർ വിവർത്തനം ചെയ്തു. "ഞാൻ കാത്തിരിക്കും" "നരകം സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്ക്" എന്ന രണ്ടുകവിത ജയചന്ദ്രൻ ഹൃദയം വീശി "ജനലുകൾക്കപ്പുറം" വിനയകുമാരും വിവർത്തനവിധേയമാക്കി. ഓരോ കവിത അവതരിപ്പിക്കുമ്പോഴും വിട്ടുവീഴ്ചയില്ലാത്ത അഭിപ്രായങ്ങൾകൊണ്ട് സഹപ്രവർത്തകർ ആത്മീയത്വമായോ നേഹത്തോലോ പരസ്പരം പ്രകടമാക്കി. വലുപ്പമെഴുപ്പമില്ലാത്ത കവികൾ വിമർശനങ്ങൾ കേട്ടിരുന്നു.

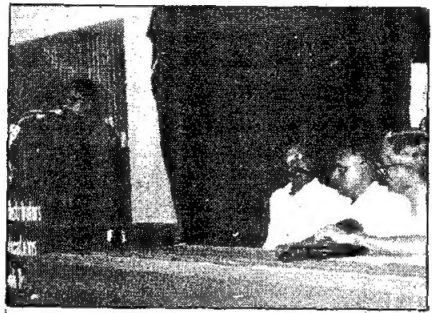
മുണ്ടാടി ദാമോദരൻ

മലയാള കവിതയ്ക്ക് ഒരു പുതു വേദി

മലയാളത്തിലെ കവികൾക്കും കാവ്യാസ്വാദകർക്കും ഒത്തുചേരാനും പരസ്പരം മനസ്സിലാക്കാനും, കവിതയിലെ പുതിയ ധാരകളേയും സാന്നിധ്യത്തേയും പുതിയകവികൾക്കും കാവ്യാനേഷണർക്കും പരിചയപ്പെടുത്താനുമായി കോഴിക്കോട് കേന്ദ്രമായി ആരംഭിച്ചതാണ് 'മലയാള കവിതാവേദി'.

ഇന്നു നിലവിലുള്ള ഇത്തരം പല സംഘടനകളുടെയും നിഷ്ക്രിയത്വവും പക്ഷപാതപരമായ നിലപാടുമാണ് ഇത്തരത്തിലൊരു

മലയാള കവിതാവേദിയുടെ ഉദ്ഘാടനം കിളിമാനൂർ മധു നിർവ്വഹിക്കുന്നു.

പൊതുവേദിക്ക് തുലാ നൽകാൻ കോഴിക്കോട്ടേയും സമീപപ്രദേശത്തേയും കവികൾക്കും കാവ്യാസ്വാദകർക്കും പ്രേരണനൽകിയത്. മേടവിഷുവിനു കലാശം കൊട്ടി പിറ്റേന്ന് ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യപ്പെട്ട 'മലയാള കവിതാവേദി' നമ്മുടെ കവികൾക്കും കാവ്യാസ്വാദകർക്കും കവിതയെ ഹൃദയത്തിലേക്കെടുത്തവർക്കും ഒരു വഴിവളക്കായിരിക്കുന്നു.

വേദിയുടെ ഉദ്ഘാടനം നിർവ്വഹിച്ചത് യുവകവിയാക കിളിമാനൂർ മധുവാണ്.

കവിതയുടെ ഒരു യുഗം കഴിഞ്ഞപ്പോഴുണ്ടായ ശൂന്യത മലയാളകവിത ഇന്ന് അനുഭവിക്കുകയാണെന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം ഉദ്ഘാടനപ്രസംഗം ആരംഭിച്ചത്. വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ മരണം ഒരു മഹാകവിയുടെ മരണം മാത്രമായിരുന്നില്ല. അത് സൂക്ഷ്മമായി നോക്കിയാൽ മലയാള കവിതയുടെ മരണം തന്നെയായിരുന്നു.

മലയാളകവിതയുടെ ഇന്നത്തെ ദാരുണമായ ഇല്ലാത്തയുടെ ചിത്രം കവി ഇങ്ങനെ വരച്ചു: "ഇവിടെയിരിക്കുന്ന നമ്മുടെയെല്ലാം ആയുസ്സിന്റെ മുമ്പിലൂടെ കടന്നുപോകാനിടയുള്ള കാലം ഏതായാലും ഒരു വൈലോപ്പിള്ളിയേയോ, ഒരു കുഞ്ഞിരാമൻ നായരേയോ, ഒരു ഇടശ്ശേരിയേയോ നമ്മുടെ മുമ്പിലേക്ക് കൊണ്ടുവരാനിടയില്ല. സഹൃദയത്വത്തിലെ മേഘങ്ങൾ ഇനി ആനകളായി നമ്മുടെ

മുമ്പിൽവരാനിടയില്ല. നമ്മുടെ കിഴക്കിപ്പോൾ പടിഞ്ഞാറാണ്. എല്ലാവരും പരിഷ്കാരങ്ങളും ആധുനികതയും അവിടെ നിന്നുവന്നാലേ സീകാര്യമാവൂ എന്നൊരവസ്ഥ ഇന്നു നിലവിലുണ്ട്. കവിതയും അവിടെ നിന്നുവരണം. ആ കവിതയ്ക്ക് എയിഡ്സ് രോഗമുണ്ടായാലും നമ്മൾ സഹിക്കും. ഒരു ഇനതയുടെ സർഗ്ഗാത്മകതയിലേക്ക് മറ്റൊരു സംസ്കാരത്തിന് ഒന്നും സംഭാവന ചെയ്യാനാവില്ലെന്ന പ്രാഥമികസത്യംപോലും നമ്മൾ, വിശേഷിച്ചും നമ്മുടെ കവികൾ മറന്നുപോയിരിക്കുന്നു."

വേദി പ്രസിഡൻ്റ് അവിടനുള്ള വാസുദേവന്റെ അഭ്യർത്ഥനയിൽ നടന്ന ഉദ്ഘാടനയോഗത്തിൽ വച്ച് പ്രശസ്ത ഹിന്ദി കവി ഡോ. രാമദാസ് മിശ്രയെ സ്വാഗതസംഘം ചെയർമാൻ രാമദാസ് വൈദ്യർ പൊന്നാട അണിയിച്ചു.

അന്നുതന്നെ അഞ്ചുമണിക്ക് ആരംഭിച്ച ആശാൻ അനുസ്മരണസമ്മേളനത്തിൽ മുർക്കോത്ത് കുഞ്ഞപ്പ അഭ്യർത്ഥനയായിരുന്നു. എം. കുട്ടികൃഷ്ണൻ ആശാൻ അനുസ്മരണ പ്രസംഗം നടത്തി. ഒരാളെയും അനുകരിക്കാത്ത കവിയാക ക്യാമറാസാണെ ആർക്കും അനുകരിക്കാനാവാത്തതാണ് ആശാൻ കവിതയുടെ പ്രത്യേകത എന്ന് കുട്ടികൃഷ്ണൻ പറഞ്ഞു. പുനാപാട്ടിന്റെ പദ്യചാത്തലത്തിൽ ആശാൻ ഗാന്ധിജിക്ക്ക്കിടരെ അബേദ്ക്കറെ വാഴ്ത്തിയത് ആ കവിയുടെ സാമൂഹിക പ്രതിബദ്ധതയുടെ ദീപ്തിവിളിച്ചുപോരുന്നുവെന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

ഇരിങ്ങല്ലൂർ ദാമോദരൻ, കുന്നിയത്തോടത്തിൽ, മഞ്ഞക്കുളം രാഘവൻ, തൃക്കുറ്റിശ്ശേരി രാമചന്ദ്രൻ എന്നിവർ സമ്മേളനങ്ങളിൽ സംസാരിച്ചു.

മലയാള കവിതാവേദിയുടെ ഉദ്ഘാടനത്തിലെ കവിസമ്മേളനം പല പ്രത്യേകതകളും നിറഞ്ഞതായിരുന്നു. ഹിന്ദികവി ഡോ. രാമദാസ് മിശ്ര മുഖ്യാതിഥിയായ സമ്മേളനത്തിൽ വി.എ. കേശവൻനമ്പൂതിരി, കെ.വി. രാമകൃഷ്ണൻ, ഡോ. ആർ.സി. പോൾ കല്ലാനോട്, പ്രൊഫ. ദേവസ്യ തങ്കിടിയേൽ, മലയത്ത് അപ്പുണി, പള്ളിക്കര ശ്രീധരൻ, തുറവൂർ രാമചന്ദ്രൻ, എ.കെ. പീതാംബരൻ, മേലൂർ വാസുദേവൻ, തൃക്കുറ്റിശ്ശേരി രാമചന്ദ്രൻ, പത്മജി പൊന്നമ്പുരത്ത്, അത്തോളി രാജു, എം. ബാലഗൗഡരൻ, മറ്റക്കര സുകുമാരൻ, കണ്ണൻ കുത്താളി, പൃഥ്വിരാജ് മൊടല്ലൂർ, പി.എൻ. ചന്ദ്രൻ, നീലമ്പൂർ സുരേഷ്, എസ്. ജയശ്രീ, സിന്ധുമേനോൻ, മുണ്ടാടി ദാമോദരൻ തുടങ്ങി ഇരുപത്തഞ്ചോളം കവികൾ പങ്കെടുത്തു.

എം. കൃഷ്ണൻനായർ

സാഹിത്യവാദപഥം

ജീവിതം ദോഷനിറഞ്ഞതാണ്. വെറും വേദനയല്ല, ദുഃഖവേദന. അതിനെയാണ് യാതന എന്നു പറയുന്നത്. ഈ യാതനയെയും പരകോടിയിലെത്തിക്കുന്നു അപരാധം ചെയ്ത ആവരുടെ മരണം. കൾമീറിലെ വൈസ്പാൻ സലറെ കൊന്നു; പ്ലീച്ച്.എം.റി മാന്റേജറെ കൊന്നു; ഒരു പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറിയെ കൊന്നു എന്നൊക്കെ പത്രത്തിൽ കണ്ടപ്പോൾ ഇഗന്നിയന്താവ് എന്ന ശക്തിവിശേഷത്തിൽ പോലും എനിക്കുള്ള വിശ്വാസം കുറഞ്ഞു പോയി. ഈ ദുഃഖത്തിൽനിന്നൊക്കെ രക്ഷ നേടാനായിട്ടാണ് ചിലർ ഹിമാലയത്തിൽച്ചെന്ന് തപസ്സനുഷ്ഠിക്കുന്നത്. അതനുഷ്ഠിക്കുമ്പോൾ ഈ ലോകത്തിന്റെ ക്രൂരത അറിയില്ല. യാതന അറിയില്ല. മിസ്റ്ററിസിസത്തോടു ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു പ്രശാന്തത ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്യും. പക്ഷേ, എന്നെപ്പോലെ ലൗകിക ജീവിതം നയിക്കുന്നവർക്കു ഹിമാലയത്തിൽ പോകാനാവില്ല. ഞാനും നിങ്ങളും ദുഃഖത്തോടെ, മഹാദുഃഖത്തോടെ ഇവിടെ നാളുകൾ തള്ളിനിൽക്കുന്നു. വ്യക്തിഗതങ്ങളായ കാര്യങ്ങളാൽ ആത്മഹത്യ ചെയ്യണമെന്ന് തോന്നാത്തവരില്ല. സമുദായത്തിന്റെ ന്യൂനതകണ്ട് ആത്മഹത്യയേ മാർഗ്ഗമുള്ളൂ എന്ന് ഇപ്പോൾ തോന്നിത്തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കമ്യൂ, അങ്ങേയത്ര ബുദ്ധിമാൻ. അങ്ങ് ഇതു നേരത്തേ കണ്ടപ്പോൾ.

കൊള്ളയടിക്കുന്നവർ

നക്ഷത്രങ്ങളും ചന്ദ്രനും അങ്ങകലെ നിൽക്കുന്നതു ഭാഗ്യം, അല്ലെങ്കിൽ കൊള്ളയടിക്കുന്നതിൽ തൽപരനായ മനുഷ്യൻ അവയെ കൈക്കലാക്കിക്കളയും എന്ന് ആരോ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. സംശയമില്ല, അവയുടെ ഭാഗ്യം തന്നെയാണ്. ഭൂമിയോട് അടുത്തെങ്ങാനുമാണ് അവയുടെ നിലയെങ്കിൽ പിള്ളേർ കല്ലും കമ്പുംകൊണ്ടു മാങ്ങയെറിഞ്ഞു വീഴ്ത്തുന്നതുപോലെ മനുഷ്യർ അവയെ പറിച്ചെടുക്കുകയോ എറിഞ്ഞുവീഴ്ത്തുകയോ ചെയ്യും. മനുഷ്യരുടെ ഈ അപഹാരകസ്വഭാവത്തെ ഇംഗ്ലീഷിൽ predatory nature എന്നാണ്

വിളിക്കുക. ചവറുപുസ്തകങ്ങളെഴുതി പാവപ്പെട്ട ആളുകളുടെ പണം പിടുങ്ങുന്ന എഴുത്തുകാർക്കും ഈ നിന്ദ്യമായ സ്വഭാവമാണുള്ളത്. അങ്ങനെ പറയാൻ ഹേതു ബുൾവന്ത് സിങ്ങിന്റെ Delhi എന്ന നോവലും (Viking-Rs. 150) ഹനീഫ് കുറെഷിയുടെ The Buddha of Suburbia എന്ന നോവലും (Faber and Faber, London, Rs. 150) ഞാൻ വായിച്ചുപോയി എന്നതുതന്നെ. രണ്ടും 'ട്രാഷാ'ണ് (ചവറാണ്). ചവറ് എന്നറിഞ്ഞുകൊണ്ട് ആകർഷകമായി അവയെ ബഹുജനത്തിന്റെ മുൻപിൽ കൊണ്ടുവരുമ്പോൾ ഒരുതരത്തിലുള്ള പകൽക്കൊള്ളതന്നെയാണു നിർവഹിക്കപ്പെടുക. ബുൾവന്ത് സിങ്ങിന്റെ നോവൽ കാഴ്ചയ്ക്കു സുന്ദരം; ഹനീഫ് കുറെഷിയുടെ നോവൽ അതിസുന്ദരം. ഫേബറിന്റെ പ്രസാധനമല്ലേ. സോപ്പ്തേച്ചു കൈകഴുകിയിട്ടേ പുസ്തകം തൊടാൻ തോന്നൂ. വായിച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഓടയിൽ രണ്ടുനോവലുകളും എറിയണമെന്നു തോന്നി.

പ്രാചീനകാലംതൊട്ട് ആധുനികകാലം വരെയുള്ള ദില്ലിയുടെ കഥ പറയുകയാണു ബുൾവന്ത് സിങ്ങ്. ചരിത്രമാണത്രേ അദ്ദേഹത്തിന് നോവലിന്റെ അസ്ഥിമിഥ്നമുണ്ടെന്നു നൽകിയത്. അതിനെ അദ്ദേഹം മാംസം കൊണ്ടു പൊതിഞ്ഞു. രക്തം കുത്തിവച്ചു അതിൽ. ധാരാളം രേതസ്സും. ഈ മുന്നിന്റെയും

നാറ്റമാണ് വായനക്കാരെ വമനേച്ഛയോളം മെത്തിക്കുന്നത്.

പുരുഷന്റെ ലക്ഷണങ്ങളും സ്ത്രീയുടെ ലക്ഷണങ്ങളും ഒരുമിച്ചു ചേർന്ന ഭഗ്നമതിയാണ് നോവലിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട കഥാപാത്രം. കഥ പറയുന്നയാൾ—ബുൾവന്ത് സിങ്ങ് തന്നെയാകാം ഈ വ്യക്തി—മറ്റൊരു കഥാപാത്രം. രണ്ടുപേരും വാർദ്ധക്യത്തിലേക്കു ചെല്ലുന്നു. അതിനിടയിൽ വിസർജ്ജനത്തിന്റെ ബീജ്സതയോളം ചെന്നെത്തുന്ന സംഭവങ്ങൾ, വർണ്ണനകൾ. ഭഗ്നമതിക്കു സ്ത്രീയായി പതിവുകാരെ രസിപ്പിക്കാൻ കഴിയും. പുരുഷനായും അവരെ ആഹ്ലാദിപ്പിക്കും അവൾ. (അതോ അവനെന്ന് പറയണോ?) ചില പുരുഷന്മാരുടെ കൗതുകം ഭഗ്നമതി തങ്ങളെ സ്ത്രീകളായി കരുതണമെന്നാണ്. അവരുടെയും അഭിലാഷത്തിനു സാഫല്യം വരുത്തി ഭഗ്നമതി. വ്യർധന്മാരും ചെറുപ്പക്കാരും ധന്യഭാഗം സംഭവിച്ചവരും സംഭവിക്കാത്തവരും സ്വവർഗ്ഗാനുരാഗികളും പരപീഡനക്കാരും തനിയെ പീഡയനുഭവിക്കുന്നവരും ഭഗ്നമതിയെ അന്വേഷിച്ചു ചെന്നു. (ഗ്രന്ഥകാരന്റെ വർണ്ണനയിൽനിന്ന് എടുത്തത്) ഈ ഭഗ്നമതി ദില്ലിയുടെ പ്രതിരൂപമാണ്. പക്ഷേ, വെറും പ്രതിരൂപം മാത്രം. വസ്തുസ്ഥിതികഥനം സാഹിത്യമാകണമെങ്കിൽ വസ്തുസ്ഥിതികളുടെയും അവയിൽ പെരുമാറുന്ന വ്യക്തികളുടെയും ട്രാജഡിയും കോമഡിയും ആവിഷ്കൃതമാകണമല്ലോ. അതിനു ജേണലിസ്റ്റ് മാത്രമായ ബുൾവന്ത് സിങ്ങിനു കഴിവില്ല. അദ്ദേഹം കുറെ കഥകളെഴുതുന്നു. ആ കഥകളിൽ ഭാരതമില്ല, ദില്ലിയില്ല. ഇന്ദിരാഗാന്ധി വധിക്കപ്പെട്ടതിനുശേഷം സിക്കുകാരെ കൊന്നതിനെ വർണ്ണിച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം നോവൽ അവസാനിപ്പിക്കുന്നു. ഇതിനിടയ്ക്ക് അനേകം വ്യഭിചാരകഥകൾ. അവ ഓരോന്നും നിന്ദ്യാർഹം. ജേണലിസത്തിനുമുണ്ട് ഒരുഭംഗി. ഇതു വിരൂപമായ ജേണലിസമാണ്. 1989-ലാണ് ഇതിന്റെ ആദ്യത്തെ പ്രസാധനം. 1989-ൽ തന്നെ രണ്ടാംപതിപ്പ്. 1990-ൽ മൂന്നാം പതിപ്പും നാലാംപതിപ്പുമായി. ഇതിലൊന്നും എനിക്ക് അഭ്യുതമില്ല. ചന്തസ്സിലെത് ഒരു

കാവ്യനിർമ്മാണവും സൗധനിർമ്മാണവും ഏതാണ്ട് സദൃശമാണ്. ചുട്ടുകട്ടകൾ ഒന്നിനൊന്നു മേൽക്കുമേൽ വച്ച് സൗധം നിർമ്മിക്കുമ്പോൾ ഒരു കട്ടയും മുഴച്ചു നിൽക്കുന്നില്ല. പദങ്ങൾ അടുക്കിവെച്ച് കാവ്യം നിർമ്മിക്കുമ്പോൾ ഒരു പദവും മുഴച്ചു നിൽക്കരുത്.

ചെറുപ്പക്കാരി പട്ടാപ്പകൽ പൂർണ്ണനഗ്നയായി നിന്നാൽ അതു കാണാൻ എത്ര ആളുകളായിരിക്കും ഓടിയെത്തുക!

ഓൾവത്സിങ്ങിന്റെ നോവൽ അയമതമമാണെങ്കിൽ ഹനീഫ് കുറെഷിയുടെ നോവൽ അയമമാണ്. കരിം അമീറിന്റെ അമ്മ ഇംഗ്ലീഷുകാരിയാണ്. അച്ഛൻ ഇന്ത്യാക്കാരനും. അച്ഛനെയാണ് നോവലിൽ ബുദ്ധിനാക്കിയിരിക്കുന്നത്. ഈ ബുദ്ധിൻ ഭാര്യയിരിക്കെ ഈവ എന്നൊരു സ്ത്രീയുമായി വേഴ്ചയിൽ ഏർപ്പെടുന്നു. മകനാണെങ്കിൽ സെക്സിലും മയക്കുമരുന്നുകളിലും തൽപരൻ. അവന്റെ സാഹസികതയെ വർണ്ണിക്കുന്ന ഈ നോവൽ മുഗിയവ്വാസനകളെ ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുന്നു. സൗന്ദര്യമാണ് കലയിലെ പ്രാഥമികതലം. അത് പ്രജ്ഞാപരതയിലേക്കും അവിടെനിന്ന് ആധ്യാത്മികതയിലേക്കും ഉയരുമ്പോഴാണ് കല ഉത്കൃഷ്ടമാകുന്നത്. ഈ മൂന്നു തലങ്ങളും ഈ നോവലിൽ ഇല്ല. ഇംഗ്ലീഷിലെ 'നാലക്ഷരപാഠം' തൊട്ടുത്തിനു അത്തുറുവട്ടം പ്രയോഗിക്കുക, അന്നനാളത്തിന്റെ മരണയറംകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന ശബ്ദത്തെക്കുറിച്ച് എപ്പോഴും പറയുക ഇതൊക്കെയാണ് ഈ നോവലിന്റെ സൗന്ദര്യതലം. ഇതെല്ലാം കേട്ടുകേട്ട് നന്നേ മടുത്തു. ഇക്കഴിഞ്ഞ പത്തുവർഷക്കാലത്തിനകത്ത് ഉണ്ടായ ഹനീഫയുടെ അഭിനീയവുമായ നോവലാണ് പേറർ ഹൻഡ്കേയുടെ Repetition. ഓൾവത്സിങ്ങിനെയും കുറെഷിയെയും കൊണ്ടു ഈ നോവൽ വായിപ്പിക്കണം. അവർക്കു മനസ്സിലാകുമെങ്കിൽ പിന്നീട് അവർ തൂലിക തൊടില്ല.

ഭാവനാരാഹിത്യം

മികൾ മരിച്ചതിന്റെ ദുഃഖം ഏതായാലും സ്മിതയായ ചിന്തയായിരിക്കുമെന്നതിനു സംശയമില്ല. എങ്കിലും ആ ചിന്ത ഒരുദിവസത്തിൽ കുറെനേരത്തേക്കു മാറിവെച്ചില്ലെങ്കിൽ ആ അമ്മയ്ക്കു ജീവിക്കാനൊക്കുകയില്ല. വധിക്കപ്പെടുകയോ ആത്മഹത്യ ചെയ്യുകയോ—ഏതാണെന്ന് അറിഞ്ഞുകൂടാ—ചെയ്ത മകളുടെ പടംവെച്ച് അതു ജീവനുള്ള മകളാണെന്നു കരുതി അതിനോടു സംസാരിക്കുകയും പ്രാതലും ഉച്ചയ്ക്ക് ഊണും വൈകുന്നേരത്തു ചായയും രാത്രി ചോറും അതിന്റെ മുൻപിൽ കൊണ്ടുവയ്ക്കുകയും 'കഴിക്കൂ മോളേ' എന്നു സ്നേഹപൂർവ്വം അഭ്യർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്ത ഒരമ്മയുടെ വാങ്മയചിത്രം മുൻപ് പത്രങ്ങളിൽ വന്നിരുന്നു. മാനസികഭ്രംശം കൊണ്ടുണ്ടായതാണ് അതെന്നു ഞാൻ കരുതി. അതിൽ തെറ്റില്ലതാനും.

'എന്റെ മകളെവിടെ' എന്ന് അവൾ മരിച്ചതിനുശേഷം കൂടക്കൂടെ ചോദിച്ച ഒരു സ്ത്രീയെ എനിക്ക് നേരിട്ടറിയാമായിരുന്നു. 'അവൾ ഇന്നില്ലല്ലോ' എന്ന് ആരെങ്കിലും പറഞ്ഞാൽ 'അവളെ കൂഴിച്ചിട്ടോ അതോ ദഹിപ്പിച്ചോ' എന്ന് അവർ ചോദിക്കും. 'തെക്കൊട്ടു ശ്മശാനത്തിലല്ലേ ദഹിപ്പിച്ചത്' എന്ന മറുപടി കേട്ടാൽ 'അതേയോ' എന്ന്

വിശ്വാസമില്ലാതെ അവർ വീണ്ടും ചോദിക്കുമായിരുന്നു. ഈ 'സ്ത്രീക്കും മാനസികഭ്രംശം. പക്ഷേ, രണ്ടു മാനസികഭ്രംശങ്ങളുടെയും അടിയിലായി മകളുടെ മരണം എന്ന യാഥാർത്ഥ്യമുണ്ട്. ആ യാഥാർത്ഥ്യത്തെ പാടെ തകിടംമറിച്ചു അനിയതാവസ്ഥ.

യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ ആവിഷ്കരിക്കുമ്പോഴും അസത്യത്തിന്റെ അനിയതാവസ്ഥയ്ക്ക് ഊന്നൽ നൽകി ആ യാഥാർത്ഥ്യത്തെ അവസർതവികമാക്കുന്ന രീതിയാണ് ബി. മാധവമേനോന്റെത്. മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പിൽ അദ്ദേഹമെഴുതിയ 'സീതാപരിതാപം' എന്ന ചെറുകഥയും ഈ നിരീക്ഷണത്തെ അസത്യമാക്കുന്നില്ല. മുത്തച്ഛനും മുത്തശ്ശിക്കും പേരക്കുട്ടികളുടെയുണ്ടാവണം എന്ന ആഗ്രഹം സ്വാഭാവികം. മകൾക്ക് അച്ഛനമ്മമാരെ കൂടക്കൂടെ കാണണം എന്നതും സ്വാഭാവികം. ഭർത്താവിന്റെ സ്നേഹക്കുറവുകൊണ്ടോ ദാമ്പത്യജീവിതത്തിന്റെ ഉരസലുകൾകൊണ്ടോ അബോധതലത്തിലെ വെറുപ്പുകൊണ്ട് സ്ഥിരമായി അച്ഛനമ്മമാരുടെയടുത്തു താമസിക്കണമെന്നു മകൾ കരുതുന്നതിലും അസ്വാഭാവികതയില്ല. പക്ഷേ, അവൾ അങ്ങനെ പോകുമ്പോൾ ഭർത്താവ് അവളുടെ പടമെടുത്തു ചുവരിൽത്തൂക്കി 'എന്റെ കാഞ്ചനസീത' എന്നു പറയുന്നത് നിത്യജീവിതത്തെ സ്തംബനാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നും, കലയുടെ മണ്ഡലത്തെസ്തംബനാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നും അസത്യമാണ്. ഈ അനിയതതാ മാധവമേനോന്റെ, ഉൾക്കാഴ്ച തീരെയില്ലാത്ത കഥകളെ വിരൂപിച്ചു കൊണ്ടു. മാധവമേനാൻ വടക്കൻ പറവൂർ ഇംഗ്ലീഷ് ഹൈസ്കൂളിൽ പഠിക്കുന്ന കാലത്ത് 'ഗുരുനാഥൻ' എന്നോ മറ്റോ പേരുള്ള മാസികയിൽ എഴുതിയ ചെറുകഥയ്ക്കുള്ള അസ്വാഭാവികത അവസരംബിതത്തിനുശേഷവും നിലനിൽക്കുന്നതിൽ എനിക്ക് അർത്ഥമില്ല. മനുഷ്യന്റെ ശരീരം വളരും. മനസ്സു വികസിക്കും. പക്ഷേ, ഭാവനയ്ക്കു വളർച്ച വരില്ല.

ചോദ്യം, ഉത്തരം

"ഇപ്പോഴത്തെ പോസ്റ്റ് സ്റ്ററാഫ് വിലകൂട്ടലിനെക്കുറിച്ച് എന്തു പറയുന്നു?"

"എഴുത്ത് എങ്ങോട്ട് അയയ്ക്കണോ അങ്ങോട്ട് അത് അയയ്ക്കാതെ നടന്നു പോകുന്നതാണ് ലാഭം."

"തരുണിയുടെ ചിരിയാണ് ഏറ്റവും സുന്ദരം എന്നു നിങ്ങൾ കൂടക്കൂടെ പറയാറുണ്ടല്ലോ. ഏതു സന്ദർഭത്തിലേ ചിരിയാണ് ഏറ്റവും മനോഹരം?"

"തിരക്കുള്ള ബസ്സിൽ കയറാൻ പ്രയാസമാണെന്നു കാണുമ്പോൾ അവൾ കണ്ടുകടന്നു നോക്കി ചിരിക്കുന്ന ചിരിയാണ് ഏറ്റവും മനോഹരം. ഒട്ടും ആകർഷകമല്ലാത്ത ചിരി സ്വന്തം ഭർത്താവിനെ നോക്കിപ്പിരിക്കുമ്പോൾ."

"നിങ്ങൾ പ്രസംഗിക്കുമ്പോൾ റിസർവ്വാച്ച് നോക്കുന്ന ശോഭാവിനോടു നിങ്ങൾക്കു വിരോധം തോന്നില്ലേ?"

"ഇല്ല. വാച്ച് നോക്കുന്നയാൾ മാനുനായ

ഓൾ വത്സിംഗ്

തുകൊണ്ട് വാച്ചേനോക്കുന്നുള്ളു. നിറുത്തടാനിന്റെ പ്രസംഗം എന്നു പറയാൻ മടിയുള്ളതുകൊണ്ട് സംസ്കാരസമ്പന്നനായ ആ വ്യക്തി വാച്ച് നോക്കുന്നു. അത്രേയുള്ളു. ആ മനുഷ്യനോട് എനിക്ക് ബഹുമാനം മാത്രം."

"ഇക്കാലത്ത് ആൺകുട്ടികൾ വഷളായി പോകുന്നത് എന്തുകൊണ്ട്?"

"ഇക്കാലത്തല്ല എല്ലാക്കാലത്തും ആൺ കുട്ടികളും പെൺകുട്ടികളും ചീത്തയായിപ്പോയിട്ടുണ്ട്. ഇനിയും അതു സംഭവിക്കും. ഏറിയകൂറും അതിനു കാരണം അച്ഛനമ്മമാരുടെ രീതിയാണ്. കുടിവെള്ളം ചന്തണ്ടുവയസ്സുവരെ മാത്രമേ കുട്ടികൾക്ക് ശുശ്രൂഷിക്കാനും ശിക്ഷിക്കാനും പാടുള്ളൂ. അതിനുശേഷം അച്ഛനും അമ്മയും മാതൃകകളായി നിലക്കണം. അവരുടെ ആ അന്യനാവസ്ഥ കുട്ടികളിൽ സ്വാധീനശക്തി ചെലുത്തും."

"പ്രഭാഷകൻ പരിഹാസചിത്രമായി രൂപം നൽകുന്നത് എപ്പോൾ?"

"ഞാൻ വളരെക്കുറച്ചു സംസാരിക്കുന്നു. തുടക്കത്തിൽ പറയുക. ഒന്നരമണിക്കൂറോളം പ്രസംഗിച്ചിട്ട് അങ്ങനെ എന്റെ ഈ പ്രസംഗമായ പ്രസംഗം തീർന്നു. അവസാനിപ്പിക്കട്ടെ എന്നു പറയുക. ഇയാൾ പരിഹാസ ചിത്രമല്ലെങ്കിൽ പിന്നെന്താണ്?"

"കറൻസിനോട്ടിൽ ഭാസ്യവ്യംതോട്ട കൈക്കലി കൊടുക്കുക. എനിട്ടു പൊലീസിനെ കൊണ്ട് അയാളെ അറസ്റ്റ് ചെയ്യിക്കുക. കോടതിയിൽ ഹാജരാക്കി ശിക്ഷിപ്പിക്കുക. ഇത് പതിവായി എല്ലാ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരിലും നടത്തിയാൽ നമ്മുടെ നാട്ടിൽനിന്ന് ക്ഷയംകുലി എന്ന പീനതം ഒഴിവാക്കാൻ കഴിയുകയല്ലേ?"

"നോട്ട് കൊടുത്ത് പൊലീസിനെക്കൊണ്ട് ഉദ്യോഗസ്ഥനെ അറസ്റ്റ് ചെയ്യിക്കുന്നവനെ ശിക്ഷിക്കാൻ ഈശ്വരൻ ഒരു കോടതിയുണ്ട് എന്നു നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കണം. ഈശ്വരൻ എന്ന പ്രാധിപാകൻ അയാളെ കടുത്ത രീതിയിൽ ശിക്ഷിക്കും."

കോണിപ്പടികയററം

പരിതസ്ഥിതികളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന തകർച്ച മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ ലയത്തെ എങ്ങനെ

തകർത്തുകളയുന്നവെന്ന് നമ്മുടെ ചില എഴുത്തുകാർ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാൻ തുടങ്ങിയത് കാലമേറിയതായി. നൂതനമൂല്യങ്ങൾക്കു സിംഹാസനം നൽകി, പ്രാചീനമൂല്യങ്ങൾക്ക് ഊന്നൽകൊടുത്ത് തകർന്ന ലയത്തിന് വീണ്ടും സുസ്ഥിതി കൈവരുത്തണമെന്ന് അവർ അവശ്യപ്പെടുന്നു. 'പ്രകൃതിയിലേക്കു മടങ്ങൂ' എന്നാണ് അവരുടെ ആഹ്വാനം. ഈ ആഹ്വാനം നിർവഹിക്കുന്നവരിൽ ഒരു എഴുത്തുകാരിയായി ദേവിയെ കാണുന്നു ഞാൻ. പ്രകൃതിയുടെ അനുശാസനങ്ങളെ ചെവികൊള്ളുകയും അതിന്റെ ഘടനകളെ നിലനിർത്തുകയും ചെയ്തെങ്കിലേ പരിതസ്ഥിതികളുടെ തകർച്ചയെ തടയാനാവൂ എന്നും അവർ വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ടാവാം. ദേവിയുടെ 'മുടൽമഞ്ഞിൽ' എന്ന കാവ്യം വായിച്ചതിനുശേഷം (മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പ്) ഞാൻ ചെന്നെത്തിയ അനുമാനമാണിത്. അത്രയും നന്ന്. പക്ഷേ, അവരുടെ കാവ്യത്തിന് validity—നിജസ്ഥിതി ഇല്ല. പ്രകൃതിയുടെ സൗന്ദര്യം കാവ്യത്തിന്റെ വൈചിത്ര്യസൂത്രയായി വൈരുദ്ധ്യമായി മാറുന്നു.

പുകയായ്, മുകിലായ്, വെള്ളത്തിരയായ് പൊങ്ങിയെത്തവേ ചേലയായ്, ചായലായ്, വെള്ളിച്ചോലയായ് വീണിറങ്ങവേ ഇങ്ങനെ ഹൃദ്രോഗി കോണിപ്പടി കയറുന്ന മട്ടിൽ നിറുത്തിനിറുത്തിയുള്ള ആവിഷ്കാരം അസഹനീയമായിരിക്കുന്നു. "കിളിയായ്, പൂച്ചുവായ്, പാമ്പായ്..." എന്നും "ഫേനമായ്, ബിന്ദ്യവായ്, തുളുളു

മലയായലയയച്ചിയായ്" എന്നും ദേവി എഴുതുമ്പോൾ ഇതു കവിതയല്ലല്ലോ എന്നു പറയാൻ തോന്നിപ്പോകുന്നു എനിക്ക്. പണ്ട്—എന്നു പറഞ്ഞാൽ പതിനഞ്ചു വർഷംമുമ്പ്—ഞാൻ എന്തോ കാര്യത്തിനു യൂണിവേഴ്സിറ്റി ഓഫീസിൽ ചെന്നപ്പോൾ അന്നത്തെ വൈസ് ചാൻസലർ കോണിപ്പടി കയറുന്നതു കണ്ടു. ഒരു പടിയിൽ ആദ്യം ഒരുകാലുവയ്ക്കും. അതേ പടിയിൽ മറേക്കാലു പിന്നെ വയ്ക്കും. ഒരുസെക്കൻഡ് നിന്നിട്ട് ഒരുകാലു യർത്തി അടുത്ത പടിയിൽ വയ്ക്കും. പിന്നീട് മറേക്കാലും. പാവം അങ്ങനെ പ്രയാസപ്പെട്ടു കോണികയറുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ 'ഈശ്വരാ ഇദ്ദേഹത്തിന് ഹൃദയാഘാതമുണ്ടാകരുതേ' എന്നു ഞാൻ അവിടെനിന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചു. കാവ്യജീവിതത്തിൽ നേരെ നടക്കാൻ ദേവിക്ക് വൈദഗ്ദ്ധ്യമുണ്ടാകട്ടെ എന്നാണ് എന്റെ ആശംസ. ഈശ്വരനോടു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു എന്നെഴുതിയാൽ കള്ളമാവും. അതുകൊണ്ടാണ് ആശംസ എന്ന പദപ്രയോഗം. സുഗത കൃമാരിയുടെ ആശയസാമാജ്യവും രചനാ രീതിയും ദേവിക്ക് ഇഷ്ടമാണെന്നു തോന്നുന്നു. ആ ഇഷ്ടതോന്നലിൽ ആർക്കും വിപ്രതിപത്തിയുണ്ടാകേണ്ടതില്ല. പക്ഷേ, ഏതു കവി കുറേ സ്വന്തം രചനാ രീതി ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഇല്ലെങ്കിൽ ആ കവിയെ മാറ്റിനിർത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കണം.

* * * കാവ്യനിർമ്മാണവും സൗധനിർമ്മാണവും ഏതാണ് സദൃശമാണ്. ചുട്ടുകട്ടകൾ ഒന്നിനൊന്നു മേൽക്കുമേൽ വച്ച് സൗധം നിർമ്മിക്കുമ്പോൾ ഒരു കട്ടയും മുഴച്ചുനീല്ക്കില്ല. പദങ്ങൾ അടുക്കിവെച്ചു കാവ്യം നിർമ്മിക്കുമ്പോൾ ഒരുപദവും മുഴച്ചു നീല്ക്കരുത്. സാക്ഷ്യവാസ്തവ്യതയിൽ സൗധം ആഹ്ലാദമരുളുന്നു. സാക്ഷ്യവാസ്തവ്യതയിൽ കാവ്യവും ആഹ്ലാദമരുളുന്നില്ല ഉളവാക്കുന്നു.

മുദ്രിതവസ്തു

ശാസ്താക്കോട്ടയിൽനിന്നു കൊല്ലത്തേക്കു പോകാൻ ഞാൻ ബോട്ട് കാത്തുനില്ക്കുകയായിരുന്നു പട്ടകുടിയിൽ. നീലനിറമാർന്ന അഷ്ടമുടിയോലിന്റെ വിരിമന്ദിളുടെ ഒരു വളളം മെല്ലെ നീങ്ങുന്നു. അതിന്റെ പ്രശാന്താവസ്ഥ എനിക്ക് സന്തോഷം ജനിപ്പിച്ചു. പെട്ടെന്നു ജലാന്തരഭാഗത്തേക്കു നോക്കിയപ്പോൾ സാമാന്യം വലിയ ഒരു മത്സ്യം പിറകുവശമാട്ടി വെള്ളത്തിലൂടെ പതുക്കെ നീങ്ങുന്നതു ഞാൻ കണ്ടു. വളളത്തിന്റെ പോക്കിനെക്കാൾ എനിക്കു കൗതുകം നൽകിയത് ആ മീനാണ്. ഇലോപരി നീങ്ങുന്ന വഞ്ചിസ്പഷ്ടം. ഇലാന്തരഭാഗത്തു നീങ്ങുന്ന മത്സ്യം അവിഷ്കൃതം. സ്പഷ്ടകളെത്തിന്റെ ഉള്ളിലൂടെ ചലനംകൊള്ളുന്ന മീൻ ഒരു 'മിസ്റ്ററി'യായി എനിക്കനുഭവപ്പെട്ടു. നിലവിൽ മുങ്ങിനില്ക്കുന്ന മല സ്പഷ്ടമാണ്. മുടൽമഞ്ഞിൽ ആമയ്ക്കു ചെയ്ത മലയാകട്ടെ അതിന്റെ അവിഷ്കൃതകൊണ്ട് 'മിസ്റ്ററി' ഉളവാക്കും. കലാസൃഷ്ടിയും ഇതു പോലെയാണ്. രൂപമാകുന്ന പഞ്ജരത്തിനകത്ത് ചലനംകൊള്ളുന്ന വികാരമത്സ്യമാണ്

ദ്രഷ്ടാവിലെ ആകർഷിക്കുന്നത്. തടാകത്തിലെ സുവ്യക്തമായ വഞ്ചിയോ നിലവിൽ തിളങ്ങുന്ന മലയോ അവിഷ്കൃത ആവഹിച്ച മത്സ്യംപോലെ, മുടൽമഞ്ഞിൽ അസ്പഷ്ടമായിബ്ദവിച്ചമലപോലെ ആകർഷകമാവില്ല. അതിൽ വളളിക്കാടിന്റെ 'അശ്വതിക്കുട്ടി' വിളിക്കുന്നു' എന്ന ചെറുകഥ (കലാകൗമുദി) മിസ്റ്ററിയില്ലാത്ത വെറും രചനയാണ്. അതിൽ വികാരത്തിന്റെ അടിയൊഴുക്ക് ഒട്ടുമില്ല. ഓഷ്ഠവ്യവഹാരത്തിൽ വീണ് വെടിയിറന്ന് ചരമാ പ്രാപിച്ച കാര്യകിയെ സങ്കല്പത്തിലൂടെ, ഭ്രമാത്മകചിന്തയിലൂടെ ദർശിക്കുന്ന കാര്യകിയെ അതിൽ കാണാം. പക്ഷേ, ഇതിൽ സുന്ദരങ്ങളായ വാക്യങ്ങൾ മാത്രമേയുള്ളൂ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ രണ്ടു കഥാപാത്രങ്ങളും ജീവൻകൊണ്ടു തുടരുന്നുല്ല. കെറുഅക്കിന്റെ (Kerouac) On the Road എന്ന നോവൽ വായിച്ചിട്ട് ട്രമൻ കപോട്ടി പറഞ്ഞു അത് രചനയല്ല റൈറ്റിങ്ങാണെന്ന്. കലാകൗമുദിയുടെ രണ്ടു പുറങ്ങളിൽ കാണുന്ന ഈ ചെറുകഥ Printed matter മാത്രമാണ്.

സംശയം

കൊട്ടാരക്കര അഞ്ചലാപ്പിസ് ഇരുന്നിടത്തു കൂടക്കൂടെ ഇടിവീഴുമായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ ഇടിവീണപ്പോൾ മൂന്നുപേർ മരിച്ചു. രണ്ടുപേരുടെ കരിഞ്ഞ മൃതദേഹം കണ്ടു ആളുകൾ. ഒരാൾ ചാരമായി പറന്നുപോയി. അങ്ങനെ അവിടെ ഇടിവീഴുന്നത് എന്തുകൊണ്ടാണെന്നു സി.പി. രാമനോടു ചോദിച്ചുനോക്കാൻ ദിവാൻ സർ. സി.പി. കല്പനയിട്ടു. But let me see the draft of the letter എന്നുകൂടി അദ്ദേഹം എഴുതി. ഡ്രാഫ്റ്റ് തയ്യാറാക്കിയത് അക്കാലത്തെ പ്രഗല്ഭനായ അസിസ്റ്റന്റ് സെക്രട്ടറി എം.സി. തോമസ്സായിരുന്നു. ഡ്രാഫ്റ്റ് കണ്ട ദിവാൻ A very good draft എന്നു മാർജ്ജിനിൽ എഴുതി. നമ്മുടെ ആഷാ മേനോൻ അക്കാലത്ത് എം.സി. തോമസ്സിന്റെ സിംഹാന്തരായിരുന്നുവെന്നു വിചാരിക്കൂ. അദ്ദേഹം ഇന്നു മലയാളം എഴുതുന്നതുപോലെ ഇംഗ്ലീഷിൽ ഡ്രാഫ്റ്റ് എഴുതിയെങ്കിൽ സി.പി. എന്തു പറയുമായിരുന്നു?

സാക്ഷ്യവാസ്തവ്യത

ഞാൻ ഇവിടെയിരുന്ന് ഇതെഴുതുകയാണ്. ദേശാഭിമാനിവാരിക ചാരുകസേരയുടെ ഇടതുകൈയിൽ. വലതുകൈയിൽ റൈറ്റിങ് പാഡ്. വാരികയുടെ 38-ാം പുറത്ത് വി.എസ് അനിൽകുമാറിന്റെ 'പ്രയാസപ്പങ്ക്' എന്ന ചെറുകഥ. കഥ ഒരുപുറം വായിച്ചിട്ട് ഇന്നലിൽ കൂടി ഞാൻ ഭൂവിഭാഗത്തിലേക്കു നോക്കുന്നു. തെല്ലകലെയുള്ള വയലിൽ നീലനിറമുള്ള ഷർട്ടിട്ട് കള്ളിമുണ്ടുടുത്തു രണ്ടു ബാലൻമാർ കൊയ്ത്തരിവാൾകൊണ്ട് കളകൾ മുറിച്ചു മാറുന്നു. അവരുടെ മുകളിലൂടെ വെള്ളക്കൊക്കുകൾ പറക്കുന്നു. വയലിനപ്പുറത്ത് കന്മതിൽ. കന്മതിലിനപ്പുറത്ത് ചില വീടുകൾ. ആ വീടുകളിലൊന്നിലാണ് കവി കടമ്മനിട്ട താമസിക്കുന്നത്. വർത്തനന്താണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുറി. അതിലെ ജനലുകൾ തുറന്നുകിടന്നാൽ കവി അവിടെയുണ്ടെന്നു

പുതിയ പുസ്തകങ്ങൾ	
പുരോഗമനസാഹിത്യചിന്തകൻ	
ഇ.കെ. നായനാർ	18.00
ചിന്താപ്രപഞ്ചം	
സമ്പാ. ഏവർ പരമേശ്വരൻ	
എസ്. വേലായുധൻ	55.00
അർത്ഥദേശം (നോവൽ)	
വി.പി. മുഹമ്മദ്	8.00
പീലിക്കിടം (കവിതകൾ)	
ചൊവ്വല്ലൂർ കുഷ്ണൻകുട്ടി	9.00
ചിന്താരോഗാശുപതി (നോവൽ)	
കെ. കവിത	18.00
അപരാജിത (കഥകൾ)	
അനുരാധ	21.00
വിചാരവിശകലനം (ലേഖനങ്ങൾ)	
എൻ.പി. പുത്തല	16.00
ഉണർത്തുപാട്ട് (ബാ. സാ.)	
എസ്. കേശവൻപോറ്റി	5.00
നാഷണൽ ബുക്ക് സ്റ്റാൻഡർഡ്	
കോടയം	

കലാകൗമുദി 49

